

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

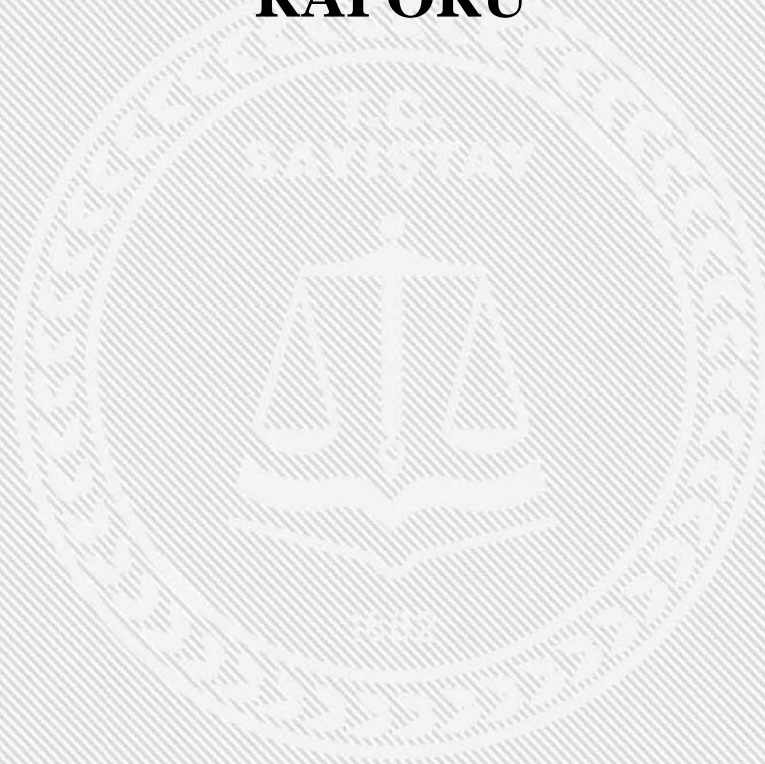
MERSİN ÜNİVERSİTESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇERİK

MERSİN ÜNİVERSİTESİ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
MERSİN ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	20
MERSİN ÜNİVERSİTESİ 2017 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	46

MERSİN ÜNİVERSİTESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	5
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	6
8.	EKLER.....	15

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri

Tablo 2: 2017 Yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri

Tablo 3: 2017 Yılı Faaliyet Sonuçları

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mersin Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Bu bağlamda anılan Yönetmeliğin 538 ve 539'uncu maddelerinde sayılan ve üniversite tarafından düzenlenen mali tablolardan; 2017 yılı bütçe uygulama sonuçları ile faaliyet sonuçlarına ilişkin özet bilgiler aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Başlangıç Ödeneği	Eklene Ödenek	Düşülen Ödenek	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçek. Oranı (%)
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	311.078.000,00	70.879.814,51	12.175.292,00	369.782.522,51	330.009.676,86	89

Tablo 2: 2017 Yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	311.078.000,00	333.026.474,15	107

Tablo 3: 2017 Yılı Faaliyet Sonuçları (TL)

AÇIKLAMA	Faaliyet Gelirleri	Faaliyet Giderleri	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
FAALİYET SONUÇLARI	361.198.963,05	324.398.899,29	36.800.063,76

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Üniversitenin Döner Sermaye İşletmesindeki Sermaye Payının İzlenmemesi

Üniversite döner sermaye işletmesi 250 TL sermaye ile kurulmuş ve işletmenin mali tablolarında kuruluş sermayesi olarak bu meblağ kayıtlı olmasına rağmen, Üniversitenin öz kaynaklarının izlenmesi için kullanılması gereken 242-Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına herhangi bir kayıt yapılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri gereğince; 242-Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının döner sermayeli kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması ve döner sermayeli kuruluşlara verilen sermayenin işletilmesi sonucunda ortaya çıkan ve özel kanunlarında sermayeye eklenmesine yetki verilen kârların bu hesaba kaydedilmesi gerekmektedir.

İşletmenin mali tablolarında da bu tutar 500- Sermaye Hesabında kayıtlı bulunmaktadır. Buna rağmen Üniversitenin mali tablolarında bu değer muhasebeleştirilmemektedir.

Üniversitenin mali tablolarının güvenilir, tam, doğru ve güncel bilgiler içermesi zorunlu olup, döner sermaye işletmesindeki sermayesinin mali tablolarında yer almamasının bu açıdan önemli bir eksiklik oluşturduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz öz kaynaklarının izlenmesi için 242- Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler hesabı, 18.05.2018 tarih ve 6540 yevmiye nolu muhasebe işlem fişiyle muhasebe kayıtlarımıza alınmış olup gerekli dikkat ve özen gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda belirtilen hususlara ilişkin gerekli muhasebe işlemlerinin yapıldığı ifade edilmiştir.

Bununla beraber, 2018 yılında yapıldığı belirtilen düzeltme kayıtlarının 2017 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mersin Üniversitesinin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdii kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İdarenin Taşınmazlarının Kiralanmasında Süre Üst Sınırlarına Uyulmaması

İdarenin taşınmazlarını kiralarken 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine aykırı hareket ettiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kiralamalarda sözleşme süresi" başlıklı 64'üncü maddesinde:

"Kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz. Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin (Ek ibare: 20/2/2001 - 4628/17 md.) ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin (Ek ibare: 18/4/2001 - 4646/13 md.) ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür.

Üç yıldan fazla süre ile kiraya verme işlerinde, önceden Maliye Bakanlığından izin alınması şarttır. Katma bütçeli idarelerde bu izin, idarelerin bağlı buldukları bakanlıktan alınır. Özel İdare ve belediyeler için kendi özel kanunları uygulanır.

Üç yıldan fazla süre ile kiraya verme işlerinde, kira bedeli her yıl şartname ve sözleşmesindeki esaslara göre yeniden tespit edilir."

Denilmektedir.

Ancak yapılan denetimlerde ATM kiralamalarının üç veya birer yıllık süreyle uzatıldığı tespit edilmiş olup bu da dolaylı olarak üst sınır hükümleri yönünden mevzuata aykırılıklar içermektedir.

Kamu idaresi cevabında; "ATM kiralamalarında üç veya birer yıllık süreyle uzatıldığı, bunun da dolaylı olarak üst sınır hükümleri yönünden mevzuata aykırılık içerdiği belirtilmiş olup, süresi biten kiralama işlemlerinde kiralama işleri 2886 sayılı kanunda belirtildiği şekilde süre üst sınırları da dikkate alınarak yeniden tahsis edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda belirtilen ve kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen hususlar gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 2: Mersin Üniversitesi ile Mersin Üniversitesi Mezunlar Derneği 'ne Ait İktisadi İşletme Arasında Kiralama İşleminin Gerçekleşmesi

Mersin Üniversitesi Mezunlar Derneği'nin sermayesinin tamamına sahip olduğu iktisadi işletmenin kiracı olarak kampüs içerisinde bulunduğu görülmüştür.

29/1/2004 tarih ve 25361 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun'un "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde:

"Bu Kanun; kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu hizmetlerini veya personelini desteklemek üzere kurulan dernekler ve Türk Medenî Kanununa göre kurulan vakıflar ile bunların kamu kurum ve kuruluşları ile ilişkilerini düzenler ve kapsar.

Kanunla kurulan dernek ve vakıflar, bu Kanun kapsamı dışındadır. Ancak, bu vakıfların hangi esas ve usullere göre faaliyette bulunacakları Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir."

Hükmü ile "Temel ilkeler" başlıklı 2'nci maddesinde:

"a) Dernek ve vakıflar, kamu kurum ve kuruluşlarının ismini alamaz, bu kurum ve kuruluşların hizmet binaları ve müstemilatı içinde faaliyet gösteremez ve bu kuruluşlara ait araç ve gereci kullanamaz.

b) Dernek ve vakıflar kamu kurum ve kuruluşlarının sundukları hizmetlerle ilgili olarak gerçek ve tüzel kişilerden ücret, bağış, katkı payı ve benzeri adlar altında herhangi bir karşılık alamaz.

c) Kamu hizmetlerinde kullanılan araç, gereç, evrak, form ve benzeri malzemenin, bu Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflardan temin edilmesi istenemez.

d) Kamu görevlileri görev unvanlarını kullanarak dernek ve vakıf organlarında görev alamaz.

e) Dernek ve vakıf organlarında görev alan kamu görevlileri, bu görevleri nedeniyle ücret, huzur hakkı veya başka bir ad altında herhangi bir karşılık alamaz.

f) Dernek ve vakıfların yardım toplama ve bağış kabul hizmetlerinde kamu görevlileri çalıştırılmaz.

g) *Kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerinden bu Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflara ödenek, yardım veya herhangi bir kaynak aktarılamaz.*

h) *Kamu kurum ve kuruluşları, personel maaş ve ücretlerinden, kaynağında kesinti yaparak bu Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflara aktarma yapamaz.*

ı) *İhaleyi yapan kurum ve kuruluş bünyesinde bulunan veya bu kurum ve kuruluşlarla ilgili her ne amaçla kurulmuş olursa olsun vakıf ve dernekler ile bunların sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketler, bu kurum ve kuruluşların 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre yapacakları ihalelere katılamazlar.”*

Hükmü yer almaktadır.

5072 sayılı Kanun, dernek ve vakıfların, kuruluşların hizmet binaları ve müştemilatı içinde faaliyet gösteremeyeceğini ve bu kuruluşlara ait araç ve gereci kullanamayacağını, kurum ve kuruluş bünyesinde bulunan veya bu kurum ve kuruluşlarla ilgili her ne amaçla kurulmuş olursa olsun vakıf ve dernekler ile bunların sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketlerin, bu kurum ve kuruluşların 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre yapacakları ihalelere katılamayacağını açık şekilde belirtilmekte ve bu ilkelere uymayanlar hakkında Kanunun 3'üncü maddesinde belirtilen cezai işlemin uygulanacağını hüküm altına almıştır.

Üniversitenin taşınmaz kiralama işlemlerinin incelenmesi sonucunda, kiralık taşınmazların 2886 sayılı Kanunun açık ihale usulü ile ihale edildiği, bir adet taşınmazın kiracısının Mersin Üniversitesi Mezunlar Derneği'nin sermayesinin tamamına sahip olduğu Mersin Üniversitesi Mezunlar Derneği İktisadi İşletmesi olduğu görülmüştür.

5072 sayılı Kanun, Üniversite ile ilgili her ne amaçla kurulmuş olursa olsun derneklerin ve bunların sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketlerin, Üniversitenin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yapacakları ihalelere katılamayacağını açık şekilde belirtmekte iken yapılan kiralama işleminin mevzuata aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversite ile ilgili her ne amaçla kurulmuş olursa olsun derneklerin ve bunların sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketlerin, Üniversitenin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yapacakları ihalelere katılamayacağı belirtilmiştir, ancak söz konusu derneğin 01.05.2016 tarihli Mersin Üniversitesi Mezunları Derneği Tüzüğü incelendiği takdirde Derneğin Üniversitemizi veya bağlı birimlerimizi,

üniversitemiz hizmetlerini ya da Üniversitemiz personelini desteklemek üzere kurulmadığını, sadece Üniversitemizden mezun olmuş öğrenciler tarafından kendi aralarındaki iletişimi güçlendirmek ve okuyan öğrencilere destek olabilmek için kurulup, yönetildiği ve faaliyetlerini bu doğrultuda sürdürdüğü anlaşılabacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, üniversite personelini desteklemek üzere kurulmadığını, sadece Üniversiteden mezun olmuş öğrenciler tarafından kendi aralarındaki iletişimi güçlendirmek ve okuyan öğrencilere destek olabilmek için kurulup, yönetildiği ve faaliyetlerini bu doğrultuda sürdürdüğü belirtilmiştir.

Bulguda ayrıntısı belirtildiği üzere 5072 sayılı Kanun, Üniversite ile ilgili her ne amaçla kurulmuş olursa olsun derneklerin, Üniversitenin 2886 sayılı Devlet ihale Kanununa göre yapacakları ihalelere katılmayacaklarını açık şekilde belirttiğinden yapılan kiralama işleminin mevzuatına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Bu itibarla, 5072 sayılı Kanunda yer alan mezkur hüküm uyarınca, üniversite ile dernek arasında kiralama işlemi kurulamayacağından söz konusu kiralama işleminin sonlandırılması gerekmektedir.

BULGU 3: All-Risk Sigorta Sürelerinde Hata Bulunması ve Sigortanın Yürürlükte Olduğuna Dair Yazı Temin Edilmemesi

A) Mersin Üniversitesi Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen yapım işlerinin bir kısmında, inşaat sigortası poliçe teminat sürelerinin işyeri teslim tarihinden başlayacak şekilde olmadığı anlaşılmıştır.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun “*İş ve işyerinin sigortalanması*” başlıklı 9 uncu maddesinde, yapım işlerinde yüklenicinin; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 9 uncu maddesinde;

“Yüklenici, işyerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu yapım işinin korunmasından 43 üncü madde hükümleri dikkate alınmak şartı ile işe başlama tarihinden kesin kabul tarihine kadar sorumludur. Bu sebeple yüklenici, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 9 uncu maddesi hükümleri dahilinde; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı “inşaat sigortası (bütün riskler)”, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise yürürlükteki İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Genel Şartları çerçevesinde kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükümler gereğince yüklenici işe başlama tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde sigorta yaptırmak zorundadır.

Eğitim Fakültesi Yapım İşinde, inşaat sigortası başlangıç tarihi, işe başlama tarihi olan 24.06.2016 olması gerekirken, poliçenin başlangıç tarihi 11.07.2016’dir. Ayrıca poliçenin bitim tarihi, iş bitim tarihi olan 11.11.2017 olması gerekirken 30.08.2017 tarihi olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, yapım işlerinde, inşaat sigortası poliçe teminat sürelerinin işyeri teslim tarihinden itibaren başlatılması gerektiği değerlendirilmektedir.

B) Yine Aynı iş kapsamında sigorta primlerinin ödendiğine ve sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğuna dair sigortacıdan alınacak bir belgenin her hakedişin tahakkuka bağlanmasından önce idareye sunulmadığı görülmüştür.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinin 5 inci fıkrasında, sigortalara ilişkin poliçelerin, idarenin yazılı izni dışında; genişletilmiş bakım devresi teminatı hariç, poliçenin geçici kabul tarihinden önce iptal edilemeyeceği ve süresinin kısaltılamayacağı, genişletilmiş bakım devresi teminatının ise kesin kabul tarihinden önce iptal edilemeyeceği hükmünü taşıması ve ilk hakediş raporunun düzenlenip tahakkuka bağlanmasından önce idareye verilmesi gerektiği, aksi davranılması halinde hakediş tutarı ve öngörülmuş ise avansın ödenmeyeceği kuralı yer almaktadır. Aynı fıkranın devamında ise, sigorta primlerinin

ödendiğine ve sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğuna dair sigortacıdan alınacak bir belgenin her hakedişin tahakkuka bağlanmasından önce idareye sunulmasının zorunlu olduğu hususu yer almaktadır.

Eğitim Fakültesi Yapım İşinde, inşaat sigortası primlerinin ödendiğine ve sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğuna dair sigortacıdan alınacak bir belgenin, her hakedişin tahakkuka bağlanmasından önce idareye sunulması zorunlu olduğu halde, 2 nci ve sonraki ara hakedişlerde anılan belgeler yer almamaktadır.

Anılan uygulama aksaklıkları ve mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, yükleniciyi korumak ve işin zamanında yapılmasını temin ederek, kamu kaynağının kullanımında etkinliği sağlamak amacıyla getirilmiş olan işyerinin sigortalanması konusunda, yükleniciden, sigorta primlerinin ödendiğine dair dekontların istenmesi ve sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğunun her ödeme öncesinde takip ve teyit edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı denetiminde yapılan Eğitim Fakültesi İnşaatı İşine ait All Risk Sigorta süresi yüklenici firma tarafından ek poliçe ile uzatılmış ayrıca keşif arışı oranında prim artışı sağlanmıştır.

Bununla birlikte yükleniciden, sigorta primlerinin ödendiğine dair dekontların istenmesi ve sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğunun her ödeme öncesinde takip ve teyit edilmesi hususlarında gerekli hassasiyet gösterilecek olup, All Risk Sigortası Süre Uzatım ve All Risk Sigortası Keşif Artışı yazısı ekte yer almaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulguda tespit edilen hususa ilişkin olarak her hakediş döneminde primlerin ödendiğine dair bir belgenin idareye sunulmaması sehven yapılmış olup, bundan sonraki işlerde daha dikkat edilerek Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığınca gerekli takipler yapılacağı belirtilmiştir. Söz konusu hususa dikkat edilip edilmediği, bir sonraki denetim yılında kontrol edilecektir.

BULGU 4: Bilişim Sisteminin Değerlendirilmesi

Bilişim sistemiyle ilgili olarak Bütünleşik Kalite Yönetim Sistemi dokümanlarında politika ve prosedürler mevcuttur.

Sistem ve sunucu katmanlarında ve uygulamalarda belirlenen rol ve unvanlara göre yetkilendirilmiş personelin erişimine izin verilmektedir. Birim yöneticilerinin talebi ve üst yönetimin uygun görüşü doğrultusunda uygulamalarda yetkilendirmeler yapılmaktadır. Rol ve yetki dağılımı kullanıcının ihtiyaç duyduğu kadar yetki ile sınırlanmaktadır. Parola Kullanım Talimatı mevcuttur. Kritik sunucular üzerinde bütünlük kontrolü (integritiy check) yapan yazılımlar mevcuttur. Sunucu Yönetim Prosedürü kapsamında çalışmalar yürütülmektedir. Tüm işlemlere ait kayıtların yanı sıra bu kayıtların hangi kullanıcı tarafından hangi tarihte hangi kaynak (pc, sunucu vb.) kullanılarak yapıldığına dair günlük kayıtları (log) tutulmaktadır.

Sistemlerin ilk kurulumu ve geliştirilmesi sırasında yazılım grubu içerisinde testler yerine getirilmekte, sistem yönetim grubunda ise donanımların kurulumu ve bakımı sırasında testler icra edilmektedir.

Bilgi güvenliğiyle ilgili sorumluluklar Ağ ve Sistem Güvenliği Prosedüründe tanımlanmıştır.

Bilişim sistemine ilişkin güvenlik planları, Bütünleşik Kalite Yönetim Sistemi (BKYS) dokümanları içerisinde bulunan standartlar ve prosedürlerle desteklenmektedir.

Güvenlik planları, Bilişim Koordinasyon Kurulu tarafından oluşturulmakta ve duyurulmaktadır. Güvenlik planı uygun aralıklarla güncellenmektedir. Kullanıcılara, organizasyonun bilgi güvenliği konusundaki politikalarını ve kendilerinden beklenen güvenlik önlemlerini açıklayıcı e-postalar gönderilmekte, web sayfasında duyurular yapılmaktadır.

Sistemde yer alan veriler üzerinde yapılan değişikliklerle ilgili olarak Sistem Yönetim Prosedürü içerisinde log yönetim süreci kapsamında kayıtlar tutulmaktadır.

Bilişim sistemlerine ilişkin oluşturulan politika ve prosedürler yasalara ve düzenlemelere uygundur. Kullanılan tüm üçüncü parti yazılımlar lisanslandırılarak kullanılmaktadır.

Üçüncü kişilerden bilişim sistemleri ile ilgili olarak yapılan hizmet alımlarında 4734 sayılı Kamu ihale Kanunu ve ikincil mevzuat (yönetmeliklerde) öngörülen düzenlemelere uyulmaktadır.

Kurumun BS teçhizatı, yazılım ve verilerin fiziksel güvenliği ile ilgili olarak Sistem Odaları Kullanım Talimatı mevcuttur. BS unsurlarının bulunduğu bina ya da odaya erişim için kullanılan kapılar kilitli tutulmaktadır. BS bulunduğu yerlere gelen ziyaretçiler için ziyaretçi kayıt defteri tutulmaktadır. Stratejik noktalara video kameralar konulmuştur. Hassas ve

kıymetli donanım parçaları kilitlenmek suretiyle muhafaza edilmektedir. Yangın alarmı ve uygun yangın söndürme sistemleri kurulmuştur. Su baskınına karşı donanım yerden yüksekte kurulmuştur. Elektrik kaynaklı problemler yaşanmaması için kgk ve jeneratör mevcuttur.

Kurum bilişim sistemlerini etkin şekilde koruyacak sürekli güncellenen virüs koruma yazılımları ve firewall kullanılmaktadır. Veriler uygun şekilde yedeklenmektedir.

Kurumun kullanıcı şifreleriyle ilgili bir Parola Kullanım Talimatı mevcuttur. Kullanıcı şifreleri şifre dosyalarında kodlanarak korunmakta, yazılan şifreler ekranda görünmemektedir. Belirli bir uygulama içerisinde çalışması gereken personelin diğer uygulamalara erişimi engellenmekte, kullanıcıların sisteme erişimleri yetki ve sorumluluklarına bağlı olarak sınırlandırılmaktadır. Sisteme şifre ile giriş yapıldıktan sonra, sistem açık bırakılarak belirli bir süre kullanılmadığında otomatik olarak kapanmaktadır. Sisteme yetkisiz giriş denemeleri kullanıcı kütüklerine kaydedilip periyodik olarak gözden geçirilmektedir. Kurumdan ayrılan personelin sisteme erişim yetkileri derhal kaldırılmaktadır. Ancak mail 6 ay daha açık kalmaktadır. Sistem yöneticilerinin ayrıcalıklı yetkilerini nasıl kullandıkları takip edilmektedir.

Eksiklikler:

Ağ ve Sistem Güvenlik Prosedürü, Sistem Odaları Erişim Talimatı, Ağ Kullanım Talimatı, Yurtlar Ağ Kullanım Talimatı, i.Ü. Yerel Alan Ağında 5651 Sayılı Kanun Uyarınca Uyulması Gereken Kurallar Talimatı gibi prosedür ve talimatlar bulunmakla beraber donanım, yazılım, veri ve programlara erişimin yetkili kullanıcılarla sınırlandırıldığı güvence altına alan, BS güvenliğini kapsayan ayrıca bir politika dokümanı henüz hazırlanmış değildir.

Risk değerlendirmeleriyle ilgili olarak Bilişim Koordinasyon Kurulu kurulmamıştır.

Risk kütüğü proje bazlı büyük çalışmalarda tutulmamaktadır.

BS bulunan odaya giriş ve çıkışlar için güvenlik görevlisi yoktur.

Saldırı olarak tarif edilebilecek giriş denemeleri tutanak ile üst yönetime raporlanmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz Bilgi İşlem Daire Başkanlığınca yapılan işlemler şunlar olup, yapılan yazışmalar, talimat ve tutanaklar ekte yer almaktadır;

1-Başkanlığımız, "Sistem Odaları Kullanım ve Erişim Talimatı ile Mersin Üniversitesi Bilişim Kaynakları (Bilgisayar, Donanım, Yazılım, Ağ ve İnternet) Kullanım Politikaları" hazırlanarak ekte sunulmuştur. Yurtlar ise, Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar

Kurumuna bağılı olması nedeniyle interneti ve yerel ağı ile ilgili işlemleri görev alanımıza girmemektedir. Üniversitemizde 5651 Sayılı Kanuna istinaden Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan onaylı Antikor Tümüleşik Siber Güvenlik çözümü kullanılmaktadır.

2-Risk değerlendirmeleriyle ilgili olarak Bilişim Koordinasyon Kurulunun oluşturulması için 29.03.2018 tarih ve 36623586-609-E.00000688447 sayılı yazımız Genel Sekreterliğe gönderilmiştir.

3-Risk kütüğü tutulması hususu, Başkanlığımızca hazırlanan Bilişim Koordinasyon Kurulunun görev ve yetkileri bölümünün (k) maddesinde belirtilmiştir. Söz konusu Bilişim Koordinasyon Kurulu Üniversitemiz senatosunca onaylanıp faaliyete geçtikten sonra risk kütüğü proje bazlı büyük çalışmalarda tutulacaktır.

4-Bilişim Sistem Odalarının güvenliği için Özel Güvenlik Şube Müdürlüğüne gönderilen 10.08.2017 tarih ve 36623586-757.01-E.00000492271 sayılı yazımızda, mesai saatleri haricinde Mühendislik Binası A Blok'da bulunan sistem odalarında meydana gelebilecek acil durumlarda (Elektriğin kesilmesi, alarm çalması, yangın, şüpheli durumlarda) 7/24 telefonla aranacak personel listesi ve herhangi bir durum oluştuğunda listede belirtilen kişilere her an ulaşılabilceğı bildirilmiştir.

Ayrıca, Özel Güvenlik Şube Müdürlüğünden 22.05.2018 tarih ve 36623586-855.01-E.00000736654 sayılı yazımız ile güvenlik görevlisi talep edilmiş olup, ilgili Müdürlüğün cevabı yazısında ise personel sayısının yetersiz olduğunu bu konu ile ilgili gerekli başvuruların yapıldığını alınacak sonuca göre güvenlik görevlisi talebimizin değerlendirileceğı belirtilmiştir.

5- Mersin Üniversitesi ağına yapılan saldırı ve giriş denemeleri, güvenlik duvarı (Firewall) tarafından engellendiğine ilişkin tutulan tutanak ve yapılan girişimlere ilişkin CD 24.05.2018 tarih ve 36623586-951.01.09-E.00000739749 sayılı yazımız ile Genel Sekreterliğe bildirilmiştir.

Söz konusu Mersin Üniversitesi ağına yapılan saldırı ve giriş denemeleri her ay düzenli bir şekilde üst yönetime gönderilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda belirtilen ve kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen hususlar gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI**BİLANÇO**

Kurum Kodu : 38.36		MERSİN ÜNİVERSİTESİ		2017
AKTİF HESAPLAR		Yılı 2017	PASİF HESAPLAR	Yılı 2017
1 DÖNEN VARLIKLAR		79.052.839,84	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	6.387.874,13
10 HAZİR DEĞERLER		35.507.069,98	32 FAALİYET BORÇLARI	259.755,25
100 KASA HESABI		7.119,61	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	259.755,25
102 BANKA HESABI		34.065.760,22	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.242.706,68
104 PROJE ÖZEL HESABI		1.434.190,15	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	414.827,29
12 FAALİYET ALACAKLARI		28.675.667,99	333 EMANETLER HESABI	2.827.879,39
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		28.374.442,32	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	2.885.412,20
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI		293.425,67	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	2.654.682,96
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		7.800,00	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	228.584,97
14 DİĞER ALACAKLAR		5.306.657,90	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HES	2.144,27
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI		5.306.657,90	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	11.279.523,08
15 STOKLAR		1.372.728,67	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	10.918.379,80
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI		1.372.728,67	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	10.918.379,80
16 ÖN ÖDEMELER		8.190.715,30	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	361.143,28
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI		8.190.715,30	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	361.143,28
2 DURAN VARLIKLAR		674.486.537,52	5 ÖZ KAYNAKLAR	735.871.980,15
22 FAALİYET ALACAKLARI		337.998,00	50 NET DEĞER	574.950.911,02
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		337.998,00	500 NET DEĞER HESABI	574.950.911,02
24 MALİ DURAN VARLIKLAR		70.000,00	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	124.121.005,37
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI		70.000,00	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	124.121.005,37
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		674.078.539,52	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	36.800.063,76
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI		162.185.529,68	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	36.800.063,76
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI		910.629,52	PASİF TOPLAMI	753.539.377,36

252 BİNALAR HESABI	467.102.593,94
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	98.485.698,32
254 TAŞITLAR HESABI	2.257.849,70
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	58.342.545,49
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-175.065.224,06
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	59.858.916,93
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0
260 HAKLAR HESABI	4.051.278,59
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-4.051.278,59
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	2.486.685,65
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-2.486.685,65
AKTİF TOPLAMI	753.539.377,36

Bilanço Dipnotları :	
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	27.026.231,75
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	27.026.231,75
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	1.330.121,31
915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	1.330.121,31
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	55.779.500,58
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	55.779.500,58
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	2.208.861,96
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	2.208.861,96
990 Kiraya Ver, İrtifak Hakkı Tesis Ed Mad Duran Var Kayıtlı Değ	1.117.902,62
999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	1.117.902,62

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 38.36

Adı : MERSİN ÜNİVERSİTESİ

Yılı : 2017

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630		GİDERLER HESABI	324.398.899,29
630	01	PERSONEL GİDERLERİ	183.700.281,99
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	28.777.549,59
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	41.626.171,69
630	05	Cari Transferler	7.956.980,00
630	07	Sermaye Transferleri	3.609.917,00
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	476.830,58
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	155.731,24
630	13	Amortisman Giderleri	29.358.914,25
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	11.400.670,92
630	15	Karşılık Giderleri	11.091.864,19
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	1.894.998,01
630	25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Devr Mali Olmayan Var KayGid	4.345,50
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	3.661.893,34
630	99	Diğer Giderler	682.750,99
GİDERLER TOPLAMI(A)			324.398.899,29

Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
600		GELİRLER HESABI	361.198.963,05
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	16.226.030,68
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	315.920.565,42
600	05	Diğer Gelirler	28.482.687,94
600	11	Değer ve Miktar değişimleri Gelirleri	368.264,47
600	25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Al Mali Ol Var El Edilen Gel	201.414,54
NET GELİR TOPLAMI :			361.198.963,05

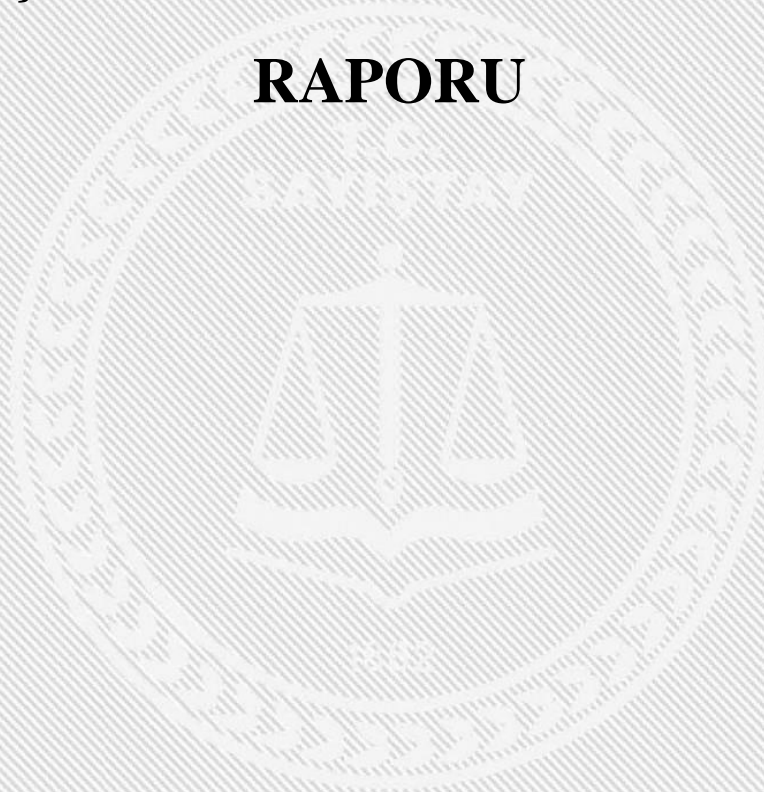
FAALİYET SONUCU 36.800.063,76

GİDERLER TOPLAMI (A) ; 324.398.899,29
 GELİRLER TOPLAMI (B); 361.198.963,05
 İNDİRİM ;İADE;İSKONTO TOPLAM; 0,00

**MERSİN ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ**

2017 YILI

**SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	20
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	21
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	21
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	22
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	23
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	24
7.	EKLER.....	40

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mersin Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, hesap ve işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile mali rapor ve tabloları, “Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 565 ve 573’üncü maddelerinde düzenlenen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Saymanlığın muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

2017 yılı bilançosunda sermayesi 250,00 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 36.442.480,18 TL.dir. Döner sermaye gelir toplamı 202.090.628,81, gider toplamı 241.373.544,05 TL olup, gelir tablosunda yıl sonu itibariyle tahakkuk eden zarar toplamı 39.282.915,24 TL’dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mersin Üniversitesi döner sermaye işletmesinin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor tabloların tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesinde Çalışmakta Olan Bazı Öğretim Görevlilerinin Özel Muayenehanede de Çalışmaya Devam Etmesi

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde kadrosu bulunan 25 öğretim görevlisinin özel muayenehanede çalışmaya devam ettikleri tespit edilmiştir.

Tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim elemanlarının çalışma rejimleriyle ilgili olarak 5947 sayılı Kanunla getirilen düzenlemelerle, üniversite öğretim elemanları açısından kısmi süreli çalışma imkânı sona ermiş, devamlı statüde çalışma esası benimsenmiş ve öğretim elemanlarının, 2547 sayılı Kanun ile diğer kanunlarda belirlenen görevler ve telif hakları hariç olmak üzere, yükseköğretim kurumlarından başka yerlerde ücretli veya ücretsiz, resmi veya özel başka herhangi bir iş göremeyecekleri, ek görev alamayacakları, serbest meslek icra edemeyecekleri düzenlenmek suretiyle bu öğretim elemanlarının mesai saatleri dışında mesleki faaliyette bulunmaları yasaklanmıştır. Ancak Anayasa Mahkemesi'nin 16.7.2010 tarihli ve E.2010/29, K.2010/90 sayılı kararıyla bu düzenlemelerin bir kısmı iptal edilmiş ve tam zamanlı olarak çalışan söz konusu öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında olmak kaydıyla, istedikleri takdirde, serbest meslek faaliyetinde bulunmaları veya özel kuruluşlarda çalışmalarını mümkün olmuştur.

Kanun koyucu daha sonra dava konusu kuralların yer aldığı 6514 sayılı Kanunla söz konusu öğretim elemanlarının çalışma rejimini değiştirmiş ve bazı istisnalar dışında bunların mesai saatleri dışında mesleki faaliyette bulunmalarını ve özel kuruluşlarda çalışmalarını yeniden yasaklamıştır. Anayasa Mahkemesi, bu faaliyetlerin üç ay içinde sona erdirilmesiyle ilgili dava konusu kurallar hakkında 9.4.2014 tarihli ve E.2014/61, K.2014/6 (Yürürlüğü Durdurma) sayılı kararıyla sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların önlenmesi için esas hakkında karar verilinceye kadar yürürlüklerinin durdurulmasına karar vermiştir. Anayasa Mahkemesi yaptığı yargılama sonucunda 07.11.2014 tarih ve E.2014/61 ve K. 2014/166 kararıyla 6514 sayılı kanunla 2547 sayılı kanunun geçici 64 üncü maddesiyle getirilen;

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel kuruluşlarda çalışmakta olan öğretim üyeleri, bu maddenin

yayımlı tarihinden itibaren üç ay içinde bu faaliyetlerini sona erdirir; bu süre içinde sona erdirmeyen öğretim üyelerinin üniversiteyle ilişkileri kesilir.”

hükümünü iptal etmesine karşılık, yine 6514 sayılı kanun ile 2547 sayılı kanunun 36 ncı maddesine eklenen 7 ve 8 inci fıkraları ile 58 inci maddesine eklenen hükümlerin iptal edilmesi istemini reddetmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin iptal istemini reddetmesi nedeniyle halen yürürlükte olan ve 6514 sayılı kanun ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 36 ncı maddesi;

“(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim elemanları, kanunlarda belirtilen hâller dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesi hükmüne tabidir. Ancak bunlardan profesör ve doçent kadrosunda olanlar, her bir anabilim dalındaki kadrolu profesör ve doçent sayısının yüzde 50'sini geçmemek, bir yıla kadar kurumsal sözleşme yapılmak ve geliri üniversite döner sermayesi hesabına kaydedilmek şartıyla ve ilgilinin muvafakati ile mesai dışında özel hastaneler veya vakıf üniversitesi hastanelerinde çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılabileceklerin hesabında küsurat dikkate alınmaz ve çalıştırılacak öğretim üyeleri, Sağlık Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek yüzde 50'si uygulama, yüzde 50'si de akademik faaliyetlerinden oluşacak önceki yılın performans kriterlerine göre belirlenir. Bu fıkra kapsamında çalıştırılan öğretim üyeleri;

a) Aynı anda birden fazla sözleşme ile çalıştırılmaz.

b) Aylık sözleşme ücretleri, mesai dışı toplam tavan ek ödeme brüt tutarından az olamaz.

c) Altıncı fıkrada sayılan idari görevlerde bulunamaz.

ç) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde ilave ücret alınmak suretiyle hizmet veremez.

d) İlgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışları hâlinde, idari ve disiplin sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla bir yıl, üç yıl içinde tekrârında beş yıl süreyle bu kapsamda çalıştırılmaz.

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Özel hastaneler ve vakıf üniversitesi hastaneleri, tabip ve dış tabibi kadro sayıları için ayrı ayrı hesaplanmak şartıyla ve bu sayıların yüzde 20'sini

geçmemek üzere yedinci fıkra kapsamında üniversite ile sözleşme yapabilir. Vakıf üniversiteleri ile iş birliği yapan özel hastanelerde yüzde 20 oranının hesabında, üniversite kadrolarındaki tabip ve diş tabibi dikkate alınmaz. Bunlardan ilgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışların, bu kapsamdaki ilgili sözleşmesi sona erdirilir ve bunlar bir yıl süreyle yeni sözleşme yapamaz. Aykırı davranışın üç yıl içinde tekrüründe ise beş yıl süreyle yeni sözleşme yapma yasağı uygulanır.

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Yedinci fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Yükseköğretim Kurulunun onayı ile üniversite yönetim kurulları tarafından belirlenir.”

şeklinde düzenlenmiştir.

Yine 6514 sayılı kanunla 2547 sayılı kanununun 58 inci maddesine eklenen (h) ve (ı) bendinde ise;

“h) (Ek: 2/1/2014-6514/12 md.) Öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında üniversitede sundukları sağlık hizmetlerinden dolayı 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca alınan ilave ücretler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu tutardan ayrıca Hazine payı kesintisi ve (b) fıkrası uyarınca kesinti yapılmaz. Bu şekilde elde edilen gelirin yüzde 50’sinden az ve yüzde 60’ından fazla olmamak üzere üniversite yönetim kurulunca tespit edilecek oranı, mesai saatleri dışında sağlık hizmeti sunan öğretim üyesine, mesai içinde gerçekleştirilen iş miktarı ve çeşidi dikkate alınarak belirlenen toplam performansı aşmamak kaydıyla, ek ödeme matrahının yüzde 800’ünü geçmemek üzere her ay ayrıca ödenir. Mesai saatleri dışında ilave ücret alınmayacak sağlık hizmetlerini veren öğretim üyeleri için de yüzde 800 oranı uygulanır. Ancak bu fıkra kapsamında öğretim üyelerine yapılacak ek ödeme ile (c) ve (f) fıkraları uyarınca yapılacak ek ödeme toplamı ek ödeme matrahının yüzde 1600’ünü geçemez. Bu fıkra uyarınca dağıtılan gelirlerden kalan tutarlar (b) fıkrasında belirtilen işler ile (c) fıkrasının ikinci paragrafı uyarınca fiilen mesai dışında çalışan diğer personele yapılacak ek ödemede kullanılır.

ı) (Ek : 2/1/2014-6514/12 md.) Öğretim üyelerinin 36 ncı maddenin yedinci fıkrası uyarınca çalışmaları karşılığı elde edilen gelirler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu tutardan (b) fıkrası uyarınca kesinti yapılmaz. Bu gelirin yüzde 50’si, herhangi bir limite bağlı olmaksızın hizmeti sunan öğretim üyesine ödenir ve kalan tutar (b) fıkrasında belirtilen işler için kullanılır.”

hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan Anayasa Mahkemesi'nin kararlarını ve halen yürürlükte olan mevzuat hükümlerini birlikte değerlendirdiğimizde, bugün itibari ile öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında çalışabilmesinin sınırlandırıldığı görülmektedir. Öğretim üyelerinin mesai saatleri sonrasında ya üniversite bünyesinde özel muayene yapabilecekler veya kurum ile kanunda belirtilen şartlar doğrultusunda anlaşma yapılması şartıyla vakıf veya özel sağlık kuruluşlarında çalışılabileceklerdir. Bu iki durum dışında ise gerek kendi özel muayenehanelerinde gerekse de diğer sağlık kurumlarında çalışamayacaklardır.

Yapılan incelemede, Mersin Üniversitesi'nde 6514 sayılı kanunun yürürlüğe girmesinde sonra özel muayene açılmadığı tespit edilmiştir. Ancak, 6514 sayılı kanunun yürürlüğe girmesinden önce özel muayene açmış olan öğretim üyelerinin ise bu faaliyetlerine özel muayene açmanın kazanılmış hak olduğu gerekçesiyle devam ettikleri görülmüştür.

Anayasa Mahkemesi'nin 6514 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanuna eklenen geçici 64 üncü maddesinin iptaliyle ilgili gerekçeli kararında özel muayene açmanın kazanılmış bir hak olmadığını açıkça ifade edilmiştir. Mahkeme söz konusu iptal gerekçesini açıklarken;

“Kazanılmış haklara saygı ilkesi, hukukun genel ilkelerinden birini oluşturmaktadır. Kazanılmış hak, özel hukuk ve kamu hukuku alanlarında genel olarak, bir hak sağlamaya elverişli nesnel yasa kurallarının bireylere uygulanması ile onlar için doğan öznel hakkın korunmasıdır. Kazanılmış bir haktan söz edilebilmesi için bu hakkın, yeni kanundan önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş olması gerekir. Kazanılmış hak, kişinin bulunduğu statüden doğan, kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel niteliğe dönüşmüş haktır. Bir statüye bağlı olarak ileriye dönük beklenen haklar, kazanılmış hak niteliği taşımadığından; Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel kuruluşlarda çalışmakta olan öğretim üyelerinin bu yönden kazanılmış haklarından söz edilebilmesi olanaklı değildir.”

diyerek özel muayene açmış olmanın kazanılmış hak olamayacağını herhangi bir tereddüte meydan vermeyecek şekilde belirtmiştir. Mahkemenin iptal gerekçesi incelendiğinde, 6514 sayılı kanun ile yapılan düzenleme nedeniyle üç aylık bir sürenin işyerlerini kapatmak ve faaliyetlerini sona erdirmek için makul bir süre olmadığı, özel muayene veya özel sağlık kuruluşlarında çalışan öğretim üyelerinin üç ay içerisinde ilişkilerinin kesilmesinin hakkaniyet ve ölçülülük ilkelerine aykırı olduğu, bu nedenle çalışanların mağduriyet yaşayabilecekleri Mersin Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2017 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu 26

gerekçe gösterilerek düzenlemenin iptal edildiği görülmektedir. Nitekim bu husus gerekçeli kararın son fıkrasında;

“Yargı kararları sonrası tam zamanlı çalışan öğretim üyeleri, mesai saatleri sonrası serbest olarak çalışabilecekleri yönünde oluşan kanaat ve beklenti nedeniyle üniversite dışındaki serbest çalışmalarını planlamış, ekonomik ve sosyal hayatlarını bu koşulları öngörmek suretiyle belirlemişlerdir. Öğretim üyelerinin var olan durumun devam edeceğine dair oluşan beklenti ve kanaat nedeniyle planladıkları faaliyet ve çalışmaları ile bunlar gereğince yaratılan hukuki durumlarını dava konusu kurallar gereğince sona erdirmek zorunda olması, aksi hâlde haklarında insan hayatında çok önemli bir hukuki sonuç doğuran istifa etmiş sayılma veya ilişik kesme işlemlerinin uygulanması hakkaniyete aykırıdır. Bu nedenle söz konusu öğretim üyeleri için yargı kararlarına güvenerek mesai sonrası çalışma ve faaliyette bulunmaları bu statünün kazanılmış hak olarak değerlendirilmesini olanaklı kılmaya da bu statülerin belli bir süre devam edeceğine ilişkin meşru bir beklenti oluşturduğu ve bu beklentinin hukuki güvenlik ilkesi gereğince korunması gerektiğinin kabulü gerekir. Ayrıca kanun koyucunun aynı konuyla ilgili pek çok kanun çıkarmış olması da söz konusu öğretim üyelerinin hukuki durumları bakımından belirsiz bir durum yaratmış ve duraksamalara neden olmuştur. Dolayısıyla dava konusu kurallar hukuk devletinin gereği olan hukuki güvenlik ve hukuki belirlilik ilkelerine aykırıdır.”

şeklinde açıklanmıştır.

Yukarıda yer alan 6514 sayılı kanunla getirilen mevzuat hükümleri yürürlükte olmasına ve Anayasa Mahkemesi kararlarında da özel muayene açmanın veya özel sağlık kurumlarında anlaşma yapılmaksızın çalışmanın kazanılmış hak olmadığı açıkça ifade edilmesine rağmen Mersin Üniversitesi’nde 25 öğretim görevlisinin özel muayenehanelerinde çalışmaya devam ettikleri tespit edilmiştir. Yukarıda da ifade edildiği gibi Anayasa Mahkemesi’nin 6514 sayılı Kanunla getirilen 2547 sayılı Kanunun geçici 64 üncü maddesini iptal gerekçesi 3 aylık sürenin faaliyetleri sona erdirmek için makul görülmemesi nedeniyle hakkaniyete uygun olmaması ve hukuki güvenlik ve hukuki belirlilik ilkelerine aykırılıktır. Ancak söz konusu iptal kararının Resmi Gazete’de yayımlanması üzerinden yaklaşık 4 yıl geçmesine rağmen idare tarafından özel muayenehanesi olan öğretim üyelerine herhangi bir makul süre içerisinde bu faaliyetlerini sona erdirmeleri hususunda tebligat yapılmadığı, yasal düzenleme yapılmaması nedeniyle de söz konusu durumun kazanılmış hak gibi uygulanmaya devam edildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “18 Ocak 2014 tarih ve 2886 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 6514 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşların Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile öğretim üyelerimizin serbest mesai saati dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmaları veya özel kuruluşlarda çalışmalarına yönelik değişiklikler olduğu ekte yer alan yazılarımızca 30.01.2014 tarihinde ilgili öğretim üyelerine tebliğ edilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevapta öğretim üyelerine yapılan tebligatın bilgilendirme amaçlı olduğu görülmüştür.

Anayasa Mahkemesi'nin kamuoyunda tam gün yasası olarak bilinen 5947 sayılı kanunu 16.07.2010 tarih ve E.2010/29, K.2010/90 sayılı kararıyla iptal etmesi nedeniyle çıkarılan ve 6514 sayılı kanunla 2547 sayılı Yüksek öğretim Kanunu'nun geçici 64 üncü maddesine eklenen;

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel kuruluşlarda çalışmakta olan öğretim üyeleri, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde bu faaliyetlerini sona erdirir; bu süre içinde sona erdirmeyen öğretim üyelerinin üniversiteyle ilişkileri kesilir.”

hükmünü iptal etmesine karşılık, yine 6514 sayılı kanun ile 2547 sayılı kanunun 36 ncı maddesine eklenen 7 ve 8 inci fıkraları ile 58 inci maddesine eklenen hükümlerin iptal edilmesi istemini reddetmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin bulgumuzda yer alan kararlarını ve halen yürürlükte olan mevzuat hükümlerini birlikte değerlendirdiğimizde, bugün itibari ile öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında çalışabilmesinin sınırlandırıldığı görülmektedir. Öğretim üyelerinin mesai saatleri sonrasında ya üniversite bünyesinde özel muayene yapabilecekler veya kurum ile kanunda belirtilen şartlar doğrultusunda anlaşma yapılması şartıyla vakıf veya özel sağlık kuruluşlarında çalışabileceklerdir. Bu iki durum dışında ise gerek kendi özel muayenehanelerinde gerekse de diğer sağlık kurumlarında çalışabilmelerine izin veren yasal bir mevzuat hükmü bulunmamaktadır.

Yapılan incelemede 6514 sayılı kanunun yürürlüğe girmesinde sonra özel muayene açılmadığı ve özel sağlık kurumlarında çalışan öğretim üyelerinin ise kurumla anlaşma yapmak

suretiyle bu faaliyete devam ettikleri tespit edilmiştir. Ancak, 6514 sayılı kanunun yürürlüğe girmesinden önce özel muayene açmış olan öğretim üyelerinin ise bu faaliyetlerine özel muayene açmanın kazanılmış hak olduğu gerekçesiyle devam ettikleri görülmüştür. Bu durum mevzuat hükümlerine aykırı olmakla birlikte Anayasa Mahkemesi'nin kararından önce özel muayene açmamış olan öğretim üyeleri açısından da iş barışını bozucu fiili bir durum ortaya çıkarmıştır.

Ayrıca, Anayasa Mahkemesinin 6514 sayılı Kanun ile 2547 sayılı kanuna eklenen geçici 64 üncü maddesinin iptaliyle ilgili gerekçeli kararında özel muayene açmanın kazanılmış bir hak olmadığını açıkça ifade edilmiştir. Mahkeme söz konusu iptal gerekçesini açıklarken;

“Kazanılmış haklara saygı ilkesi, hukukun genel ilkelerinden birini oluşturmaktadır. Kazanılmış hak, özel hukuk ve kamu hukuku alanlarında genel olarak, bir hak sağlamaya elverişli nesnel yasa kurallarının bireylere uygulanması ile onlar için doğan öznel hakkın korunmasıdır. Kazanılmış bir haktan söz edilebilmesi için bu hakkın, yeni kanundan önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş olması gerekir. Kazanılmış hak, kişinin bulunduğu statüden doğan, kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel niteliğe dönüşmüş haktır. Bir statüye bağlı olarak ileriye dönük beklenen haklar, kazanılmış hak niteliği taşımadığından; Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel kuruluşlarda çalışmakta olan öğretim üyelerinin bu yönden kazanılmış haklarından söz edilebilmesi olanaklı değildir.”

diyerek özel muayene açmış olmanın kazanılmış hak olamayacağını herhangi bir tereddüte meydan vermeyecek açıklıkla belirtmiştir. Mahkemenin iptal gerekçesi incelendiğinde, 6514 sayılı kanun ile yapılan düzenleme nedeniyle üç aylık bir sürenin işyerlerini kapatmak ve faaliyetlerini sona erdirmek için makul bir süre olmadığı, özel muayene veya özel sağlık kuruluşlarında çalışan öğretim üyelerinin üç ay içerisinde ilişkilerinin kesilmesinin hakkaniyet ve ölçülülük ilkelerine aykırı olduğu, bu nedenle çalışanların mağduriyet yaşayabilecekleri gerekçe gösterilerek düzenlemenin iptal edildiği görülmektedir. Nitekim bu husus gerekçeli kararın son fıkrasında açıkça belirtilmiştir. Ancak söz konusu iptal kararının Resmi Gazete’de yayımlanması üzerinden yaklaşık 4 yıl geçmesine rağmen idare tarafından özel muayenehanesi olan öğretim üyelerine herhangi bir makul süre içerisinde bu faaliyetlerini sona erdirmeleri hususunda tebligat yapılmadığı, bu hususta daha sonra herhangi bir yasal düzenleme yapılmaması nedeniyle de söz konusu durumun kazanılmış hak gibi uygulanmaya devam edildiği tespit edilmiştir.

BULGU 2: Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesinde Çalışmakta Öğretim Görevlisinin İdare ile Herhangi Bir Kurumsal Sözleşme İmzalanmamasına Rağmen Özel Sağlık Kuruluşunda Çalışmaya Devam Etmesi

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde kadrosu bulunan öğretim görevlisinin idare ile herhangi bir kurumsal sözleşme imzalanmamasına rağmen özel sağlık kurumlarında çalışmaya devam ettiği tespit edilmiştir.

Tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim elemanlarının çalışma rejimleriyle ilgili olarak 5947 sayılı Kanunla getirilen düzenlemelerle, üniversite öğretim elemanları açısından kısmi süreli çalışma imkânı sona ermiş, devamlı statüde çalışma esası benimsenmiş ve öğretim elemanlarının, 2547 sayılı Kanun ile diğer kanunlarda belirlenen görevler ve telif hakları hariç olmak üzere, yükseköğretim kurumlarından başka yerlerde ücretli veya ücretsiz, resmi veya özel başka herhangi bir iş göremeyecekleri, ek görev alamayacakları, serbest meslek icra edemeyecekleri düzenlenmek suretiyle bu öğretim elemanlarının mesai saatleri dışında mesleki faaliyette bulunmaları yasaklanmıştır. Ancak Anayasa Mahkemesi'nin 16.7.2010 tarihli ve E.2010/29, K.2010/90 sayılı kararıyla bu düzenlemelerin bir kısmı iptal edilmiş ve tam zamanlı olarak çalışan söz konusu öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında olmak kaydıyla, istedikleri takdirde, serbest meslek faaliyetinde bulunmaları veya özel kuruluşlarda çalışmalarını mümkün olmuştur.

Kanun koyucu daha sonra dava konusu kuralların yer aldığı 6514 sayılı Kanunla söz konusu öğretim elemanlarının çalışma rejimini değiştirmiş ve bazı istisnalar dışında bunların mesai saatleri dışında mesleki faaliyette bulunmalarını ve özel kuruluşlarda çalışmalarını yeniden yasaklamıştır. Anayasa Mahkemesi, bu faaliyetlerin üç ay içinde sona erdirilmesiyle ilgili dava konusu kurallar hakkında 9.4.2014 tarihli ve E.2014/61, K.2014/6 (Yürürlüğü Durdurma) sayılı kararıyla sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların önlenmesi için esas hakkında karar verilinceye kadar yürürlüklerinin durdurulmasına karar vermiştir. Anayasa Mahkemesi yaptığı yargılama sonucunda 07.11.2014 tarih ve E.2014/61 ve K. 2014/166 kararıyla 6514 sayılı kanunla 2547 sayılı kanunun geçici 64 üncü maddesiyle getirilen;

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mesai saatleri dışında serbest meslek

faaliyetinde bulunmakta veya özel kuruluşlarda çalışmakta olan öğretim üyeleri, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde bu faaliyetlerini sona erdirir; bu süre içinde sona erdirmeyen öğretim üyelerinin üniversiteyle ilişkileri kesilir.”

hükmünü iptal etmesine karşılık, yine 6514 sayılı kanun ile 2547 sayılı kanunun 36 ncı maddesine eklenen 7 ve 8 inci fıkraları ile 58 inci maddesine eklenen hükümlerin iptal edilmesi istemini reddetmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin iptal istemini reddetmesi nedeniyle halen yürürlükte olan ve 6514 sayılı kanun ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 36 ncı maddesi;

“(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim elemanları, kanunlarda belirtilen hâller dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesi hükmüne tabidir. Ancak bunlardan profesör ve doçent kadrosunda olanlar, her bir anabilim dalındaki kadrolu profesör ve doçent sayısının yüzde 50'sini geçmemek, bir yıla kadar kurumsal sözleşme yapılmak ve geliri üniversite döner sermayesi hesabına kaydedilmek şartıyla ve ilgilinin muvafakati ile mesai dışında özel hastaneler veya vakıf üniversitesi hastanelerinde çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılabileceklerin hesabında kusurat dikkate alınmaz ve çalıştırılacak öğretim üyeleri, Sağlık Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek yüzde 50'si uygulama, yüzde 50'si de akademik faaliyetlerinden oluşacak önceki yılın performans kriterlerine göre belirlenir. Bu fıkra kapsamında çalıştırılan öğretim üyeleri;

a) Aynı anda birden fazla sözleşme ile çalıştırılmaz.

b) Aylık sözleşme ücretleri, mesai dışı toplam tavan ek ödeme brüt tutarından az olamaz.

c) Altıncı fıkroda sayılan idari görevlerde bulunamaz.

ç) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde ilave ücret alınmak suretiyle hizmet veremez.

d) İlgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranmaları hâlinde, idari ve disiplin sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla bir yıl, üç yıl içinde tekerrüründe beş yıl süreyle bu kapsamda çalıştırılmaz.

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Özel hastaneler ve vakıf üniversitesi hastaneleri, tabip

ve dış tabibi kadro sayıları için ayrı ayrı hesaplanmak şartıyla ve bu sayıların yüzde 20'sini geçmemek üzere yedinci fıkra kapsamında üniversite ile sözleşme yapabilir. Vakıf üniversiteleri ile iş birliği yapan özel hastanelerde yüzde 20 oranının hesabında, üniversite kadrolarındaki tabip ve dış tabibi dikkate alınmaz. Bunlardan ilgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışların, bu kapsamdaki ilgili sözleşmesi sona erdirilir ve bunlar bir yıl süreyle yeni sözleşme yapamaz. Aykırı davranışın üç yıl içinde tekrüründe ise beş yıl süreyle yeni sözleşme yapma yasağı uygulanır.

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Yedinci fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Yükseköğretim Kurulunun onayı ile üniversite yönetim kurulları tarafından belirlenir.”

şeklinde düzenlenmiştir.

Yine 6514 sayılı kanunla 2547 sayılı kanunun 58 inci maddesine eklenen (h) ve (ı) bendinde ise;

“h) (Ek: 2/1/2014-6514/12 md.) Öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında üniversitede sundukları sağlık hizmetlerinden dolayı 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca alınan ilave ücretler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu tutardan ayrıca Hazine payı kesintisi ve (b) fıkrası uyarınca kesinti yapılmaz. Bu şekilde elde edilen gelirin yüzde 50'sinden az ve yüzde 60'undan fazla olmamak üzere üniversite yönetim kurulunca tespit edilecek oranı, mesai saatleri dışında sağlık hizmeti sunan öğretim üyesine, mesai içinde gerçekleştirilen iş miktarı ve çeşidi dikkate alınarak belirlenen toplam performansı aşmamak kaydıyla, ek ödeme matrahının yüzde 800'ünü geçmemek üzere her ay ayrıca ödenir. Mesai saatleri dışında ilave ücret alınmayacak sağlık hizmetlerini veren öğretim üyeleri için de yüzde 800 oranı uygulanır. Ancak bu fıkra kapsamında öğretim üyelerine yapılacak ek ödeme ile (c) ve (f) fıkraları uyarınca yapılacak ek ödeme toplamı ek ödeme matrahının yüzde 1600'ünü geçemez. Bu fıkra uyarınca dağıtılan gelirlere kalan tutarlar (b) fıkrasında belirtilen işler ile (c) fıkrasının ikinci paragrafı uyarınca fiilen mesai dışında çalışan diğer personele yapılacak ek ödemede kullanılır.

ı) (Ek : 2/1/2014-6514/12 md.) Öğretim üyelerinin 36 ncı maddenin yedinci fıkrası uyarınca çalışmalarını karşılığı elde edilen gelirler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu tutardan (b) fıkrası uyarınca kesinti yapılmaz. Bu gelirin yüzde 50'si, herhangi bir limite bağlı olmaksızın hizmeti sunan öğretim üyesine ödenir ve kalan tutar (b)

fikrasında belirtilen işler için kullanılır.”

hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan Anayasa Mahkemesinin kararlarını ve halen yürürlükte olan mevzuat hükümlerini birlikte değerlendirdiğimizde, bugün itibari ile öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında çalışabilmesinin sınırlandırıldığı görülmektedir. Öğretim üyelerinin mesai saatleri sonrasında ya üniversite bünyesinde özel muayene yapabilecekler veya kurum ile kanunda belirtilen şartlar doğrultusunda anlaşma yapılması şartıyla vakıf veya özel sağlık kuruluşlarında çalışılabileceklerdir. Bu iki durum dışında ise gerek kendi özel muayenehanelerinde gerekse de diğer sağlık kurumlarında çalışamayacaklardır.

Yapılan incelemede Mersin Üniversitesi'nde 6514 sayılı kanunun yürürlüğe girmesinde sonra özel muayene açılmadığı fakat özel sağlık kurumlarında çalışan öğretim üyesinin ise kurumla anlaşma yapmadan bu faaliyete devam ettiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “İlgili öğretim üyelerinin mesaiden sonra çalışma isteğine ilişkin dilekçenin Rektörlük Makamınca uygun görüldüğüne dair 11.09.2012 tarih ve 5659-12872 sayılı yazı ekte sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta; ilgili öğretim üyelerinin mesaiden sonra çalışma isteğine ilişkin dilekçenin Rektörlük Makamınca uygun görüldüğü belirtilmiş olsa da, özel sağlık kuruluşlarında çalışan öğretim üyelerinin idare ile herhangi bir kurumsal sözleşme imzalamadığı görülmüştür.

BULGU 3: Döner Sermaye Mali Yönetim Sisteminin (DMİS) Güncellenme İhtiyacının Olması

Mersin Üniversitesi döner sermaye işletmesi bünyesinde kullanılan Döner Sermaye Mali Yönetim Sisteminin (DMİS) kurumun ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığı ve etkin bir mali yönetimin sağlanabilmesi için güncellenmesi gerektiği tespit edilmiştir.

Maliye Bakanlığı tarafından döner sermaye işletmelerinin kullanımı için hazırlanan Döner Sermaye Mali Yönetim Sisteminin (DMİS), değişen mevzuat ve gelişen teknoloji

doğrultusunda kurumların ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde güncellenmesi gerektiği halde bunun yapılamaması nedeniyle bilişim sistemi ile çözülebilecek birçok hususun manuel bir şekilde yapıldığı tespit edilmiştir.

Otomasyon sisteminin güncellenmesiyle sıfır hata ile çözülebilecek olan işlemlerin manuel olarak yapılması sonucunda, iç kontrol sisteminin etkin olarak çalışmadığı, yapılan işlemlerin çalışan bireylerin bilgi ve donanımına bağlı olduğu ve çalışanların değişmesi veya donanımında eksiklik bulunması halinde mali işlemlerde hata yapılmasına neden olduğu görülmüştür.

Denetim ekibimiz tarafından yapılan incelemede özellikle aşağıda maddeler halinde verilen hususlarda DMİS sisteminde güncelleştirme yapılmasının gerek üniversitelerde gerekse de bu bilişim sistemini kullanan kurumlarda iş ve işlemlerin daha hızlı, hatasız ve etkin bir şekilde yürütmesine katkıda bulunacağı kanaatine varılmıştır.

a) Kümülatif Gelir Vergisi Matrahının Özel Bütçe ile Otomatik Olarak Birleşmesinin Sağlanması;

160 seri nolu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nin "1. Genel ve Katma Bütçeli İdareler ile Döner Sermayeden Ödenen Ücretlerin Vergilendirilmesi" başlıklı bölümünde;

"... Ancak, bu konuda verilen ve müstakâr hâl alan Danıştay kararlarında, döner sermaye işletmeleri, bünyesinde bulunduğu kurumdan ayrı bir işveren olarak kabul edilmemiştir.

Müstakâr hâl alan Danıştay kararları karşısında; bakanlıklar, bağlı kuruluşlar ve üniversiteler ile bu kuruluşlar bünyesindeki döner sermaye işletmelerinin, 1/1/1990 tarihinden geçerli olmak üzere, tek işveren olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Bu çerçevede;

a) Bakanlıklar, bağlı kuruluşlar ve üniversitelerde bulunan tahakkuk birimlerinin, bu kuruluşlar bünyesinde kurulmuş olan döner sermaye işletmelerindeki tahakkuk birimleri ile koordineli olarak çalışmaları,

b) Bu kuruluşlar tarafından bir ay içinde yapılan ücret ödemeleri ile döner sermaye işletmeleri tarafından yapılan ücret ödemelerinin toplanarak, 128 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan esaslar çerçevesinde vergilendirilmesi, gerekmektedir.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun 104. maddesinde, yıllık gelir vergisinin, vergiye tabi gelirlerin yıllık toplamından 31. maddedeki indirimler düşüldükten sonra 103. maddedeki nispetler uygulanmak suretiyle hesaplanacağı hükme bağlanmıştır. Bu hüküm ve 128 Seri No.lu

Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yapılan açıklamalara göre, aynı işveren tarafından aynı vergilendirme dönemi içinde yapılan ücret ödemelerinin toplamı, yürürlükte olan gelir vergisi tarifesinin aynı gelir dilimi içinde kaldığı sürece, bu dilime ait vergi nispeti bu gelir dilimini aşması halinde ise aşan kısmın vergisi bir üst dilime ait vergi nispeti esas alınarak hesaplanacaktır.”

hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, çalışanlara yapılan ve para ve/veya para ile ifade edilebilen ve kanunda istisna edildiği açıkça belirtilmeyen her türlü ödemeler maaş kapsamında gelir vergisine tabidir ve bu ödemelerden 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 103 üncü maddesinde belirtilen oranlarda vergi kesintisi yapılarak vergi dairesine yatırılması gerekmektedir. Bu ödemelerin döner sermayeden katkı payı, ek ders veya temel maaş adı altında ödenmesi vergilendirme açısından herhangi bir farklılık doğurmamaktadır.

Ayrıca, Üniversite bünyesinde bulunan ve tüzel kişiliği olsun veya olmasın bu üniversitenin bünyesi altında faaliyet gösteren tüm kurum ve kuruluşların tek bir işveren gibi değerlendirilmesi ve gelir vergisi matrahlarının da tüm birimlerden gelir vergisine tabi olan ödemelerin toplanarak kümülatif olarak hesap edilmesi gerekmektedir.

160 Seri No'lu Gelir Vergisi Tebliği 1990 yılından beri yürürlükte olmasına rağmen DMİS ile say2000i sistemi arasındaki matrah birleştirmesinin hala manuel olarak yapıldığı tespit edilmiştir. Matrah birleştirmesi manuel bir şekilde yapıldığından genellikle bireylere bağlı kalmakta, yeni personel ataması veya personel değişmesi gibi nedenlerle kişilerin değişmesi durumunda yine aynı hataların yapılma riskini taşımaktadır. Ayrıca, döner sermaye işletmesinden özel bütçeye katkı payı, özel bütçeden ise döner sermayeye ek ders matrahlarının geç gönderilmesi ve/veya gönderildiği birimde geç girilmesi durumunda geriye dönük matrah hesaplaması yapılamadığından eksik ve/veya zamanında girilmeyen matrah nedeniyle vergi kayıpları yaşanabilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, döner sermaye ve özel bütçe matrahlarının ortak havuzda birleşmesinin sağlanarak gelir vergisinin doğru bir şekilde hesaplanması ve bunun için say2000i ve DMİS sistemlerinin mevcut mevzuata uygun bir şekilde çalışabilmesi için gerekli güncellemenin yapılmasının, kaynakların etkili ekonomik ve verimli olarak kullanılması, muhasebeleştirilmesi ve raporlanması açısından gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

b) Konsolide Bilanço Vermesinin Sağlanması:

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre döner sermaye işletmesi faaliyetlerinden elde edilen gelirler, birimler itibarıyla ayrı hesaplarda izlenir. Bu nedenle DMİS'in yapısı her birim için ayrı ayrı izleme yapacak şekilde oluşturulmuştur. Ancak döner sermaye işletmesi esas itibari ile tek bir işletme olduğundan yıl sonunda tüm birimlere ait gelir tablosu ve bilançonun ayrı ayrı vermesinin yanında konsolide rapor verecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Mevcut yapısı ile söz konusu konsolide rapor verme işlemi olmadığından söz konusu işlemler işletme tarafından manuel bir şekilde yapılarak sağlanabilmektedir. Bu nedenle işlemlerin daha hızlı ve hatasız yapılmasını temin etmek için DMİS programının konsolide rapor ve tablo verecek ve kurumun kar-zarar durumunu otomatik olarak gösterecek şekilde yıl sonu işlemlerinin sistem üzerinden otomatik olarak yapılmasının sağlanmasının kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ve hataların en aza indirilmesi açısından gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

c) Kontrol İşlem ve Raporlarının Daha Geniş Kapsamlı Olma İhtiyacı:

DMİS raporlama ve muhasebe hesaplarının kontrolü sistem tarafından otomatik olarak yapılmadığından özellikle emanet hesaplarında mükerrer ödeme yapılmasına neden olabildiği görülmüştür. DMİS programında 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabı ve 770 genel Yönetim Giderleri Hesabı kapsamında yapılan işlemlerde ödenek üstü harcamalar için sistemin uyarı vermediği, bu nedenle yapılan işlemlerde hata oluşabildiği tespit edilmiştir. Bu nedenle söz konusu hesaplar bütçe giderleri hesabı olan 830 hesabıyla doğrudan ilişkili olduğundan bu hesabın işleyişi sırasında ödenek miktarının aşılması durumunda uyarı vermesi ve bu hesapla ilgili diğer hesaplarda da (700'lü hesap grubundaki) buna göre işlem yapılması gerekmektedir. Ayrıca bankaya gönderilen gönderme emirlerinin herhangi bir şekilde işleme konulmaması ve geri gelmesi durumunda sistemin uyarı vermediğinden uygulamada hatalar yaşanabilmektedir. Söz konusu hataların en aza indirilmesi için ödenek üstü harcamalarda uyarı sistemin kullanıcılara uyarı verecek şekilde güncelleme yapılması, fonksiyonel kod, ekonomik kod ve diğer hatalı girişlerde DMİS sisteminin bunu engelleyecek şekilde düzeltilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Bunun yanında kontrol raporlarının alacak-borç denklikleri ve eksi bakiye veren hesapların ayrıntılı olarak rapor edilmesini sağlayacak şekilde genişletilmesinin uygulamada hataların minimize edilmesine katkı sağlayacağı kanaatine varılmıştır.

d) Yönetici ve Personel Rol Tanımlama İşlemlerinin İşlevsel Olmaması:

Kurumlarda ve özellikle personel hareketliği fazla olan birimlerde sürekli yer değişikliği, tayin, görevde yükselme, görev yeri değişikliği, rapor, izin gibi nedenlerden dolayı

rol tanımlaması yapılması gerekmektedir. Söz konusu rol tanımlamasının muhasebe yetkilisi veya harcama yetkilisi tarafından ayrılan personelin silinmesi yeni gelen personele ise görev unvanına göre rol tanımlaması yapılması suretiyle yapılmadığından uygulamada sorunlar yaşandığı tespit edilmiştir.

Ayrıca DMİS kullanımında bir personele sadece bir rol tanımlaması yapılması gerektiği bildirilmesine rağmen personeli az olan birimlerde aynı kişi birçok rol tanımı içinde tanımlı olan görevleri yapmak durumunda kalmaktadır. Sorumlularla yapılan görüşmelerde bu tanımlamaların merkezden yapılması nedeniyle zaman zaman işletmelerde işlerin aksamasına neden olduğu ifade edilmiştir.

e) Taşınır Modülünün İşlevsel Olmaması:

DMİS programında taşınır modülünde giriş ve çıkışlarda sürekli hatalar verdiği, ayrıca taşınır kodlarının tamamı DMİS taşınırlarında görünmediği tespit edilmiştir. Taşınır kodları harcama yönetim sistemindeki taşınırlarla birebir örtüşmemektedir. Taşınır girişleri sırasında marka ve ürünün tanımlaması yapılırken özellikle manuel kesilen firma faturalarında sistem malzeme isimlerini her firma için farklı değerlendirmektedir. Bu durumda aynı ürün farklı adlar altında listelenmektedir. Ancak farklı firmalardan alınsa dahi söz konusu malzemelerin gerçekte aynı kodla değerlendirilecek özellikleri taşıdığı görülmektedir. Söz konusu ürünlerin çıkışı yapılırken ise çıkış fişine aynı kodla ancak farklı isimle girilen ürünler seçildiğinde sistemin sadece kendi otomatik attığı bir ürün fiyatı üzerinden malzeme çıkışı yaptığı, bu nedenle giren taşınırlar ile çıkan taşınırlar arasında hem miktar hem de fiyat açısından tutarsızlıkların olmasına neden olduğu tespit edilmiştir. Uygulamada yaşanan bu aksaklığın giderilmesi için gerekli güncellemenin yapılmasının hataları en aza indireceği kanaatine varılmıştır.

f) Merkezden Kaynaklanan Silme İşlemlerinin Olması:

DMİS kapsamında yapılan incelemede bazı fişlerin merkezden kaynaklanan nedenlerden dolayı zaman zaman silindiği durumların yaşanabildiği tespit edilmiştir. Sorumlularla yapılan görüşmelerde bu durumun özellikle dönem sonu işlemlerinde olduğu ifade edilmiştir. Söz konusu durum sistemin güvenilirliğini zedelediği kanaatine varılmıştır.

g) Ay Sonu İşlemlerinin Pratik Olarak Yapılamaması:

DMİS programında ay sonu işlemleri yapılırken ilgili ay ve kesinti yapılacak hazine veya bap payı seçildiğinde ilgili kurumun daha önce kaydı yapılmış olan vergi numarası ve hesap numarası olduğu halde sürekli muhasebe yetkilisi tarafından değiştirilerek girildiği bu nedenle zaman zaman hatalı ödemelere neden olduğu tespit edilmiştir. DMİS sisteminde kayıtlı

bilgileri olan kurumlara ait ödeme seçildiğinde ilgili vergi ve hesap numarası otomatik olarak atması durumunda söz konusu hataların minimize edilebileceği görülmüştür. Bunun yanında yıl sonu işlemleri gibi ay sonu işlemlerinin de sistem tarafından otomatik yapılmasının sağlanması durumunda hata oranının azalacağı görülmüştür.

h) Alt Hesapların Görünmemesi:

DMİS programında yapılan incelemede, gelir grubunda yer alan hesapların alt hesaplarının çok zor görüntülediği, isme göre veya hesap koduna göre çağırma ve sıralama yapılamadığı, 120-320 ve 340 nolu hesap kodlarında kurumun borç ve alacak detaylarının takip edilemediği, 340 hesabının alt hesap kodlarının mizanda görüntülenemediği, 336 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabının alt hesap tanımlamasının yapılmadığı, bu nedenle uygulamada zorluklar yaşandığı tespit edilmiştir. Söz konusu hesaplar başta olmak üzere muhasebe işlemleriyle ilgili alt hesap tanımlamalarının yapılması, hesaba ilişkin detayların daha kolay bir şekilde ulaşılabilir ve görüntülenebilir olması için DMİS programında güncelleme yapılması gerektiği kanaatine varılmıştır.

i) Düzeltme İşlemlerinin Pratik Bir Şekilde Yapılamaması:

DMİS programı üzerinde yapılan incelemede muhasebe işlem fişlerinde yapılan hataların düzeltilme işlemlerinin pratik olmadığı tespit edilmiştir. Sehven mükerrer kesilen fişlerin iptalinde iptal edilen fişin sistem tarafından otomatik olarak düşmediği görülmüştür. Bu ve benzeri yanlış girişlerde düzeltme işlemlerinin kolaylaştırılmasının kullanıcılar açısından talep edilmektedir.

j) Kişi Borcu, İcra ve Temlik İşlemlerinde Zorluklar Yaşanması:

DMİS sisteminde kişi borçları, icra ve özellikle hastane alımlarında sıklıkla rastlanılan temlik işlemlerinde kullanıcılar tarafından zorluklar yaşandığı ifade edilmiştir. Mevcut sistem say2000i sistemi gibi söz konusu işlemlerin muhasebe giriş kaydı yapıldıktan sonra sıralama yapmadığından zaman zaman zorluklarla karşılaşıldığı, bu nedenle sistemin sıralama yapabilecek şekilde güncellenmesinin kullanım kolaylığı yanında hataların azaltılmasına katkıda bulunacağı kanaatine varılmıştır.

k) Muhasebe yetkililerinin Devir İşlemlerinin Manuel Yapılması:

DMİS programında muhasebe yetkililerinin naklen başka bir yere veya göreve atanması ya da herhangi bir şekilde görevi bırakması gibi nedenlerle değişmesi durumunda düzenlenmesi gereken cetvel ve belgelerin manuel bir şekilde yapıldığı tespit edilmiştir. Söz konusu devir işlemleri sırasında düzenlenmesi gereken cetvel ve belgelerin sistem tarafından otomatik olarak yapılması durumunda muhtemel hata oranının en aza indirgenebileceği ve daha pratik bir

şekilde devir işlemlerinin gerçekleştirilebileceği kanaatine varılmıştır.

1) DMİS Programının Yavaş Çalışması ve Sık Sık Donmalar Yaşanması:

DMİS programı kullanıcıları ile yapılan görüşmelerde en çok şikayet edilen hususlardan birinin DMİS programının çok yavaş çalışması ve sistemde sık sık donmalar yaşanması olduğu görülmüştür. Kullanım kolaylığını sağlamak için sistemde yavaşlığa neden olan unsurların tespit edilerek düzeltilmesi ve yaşanan aksaklıklara anında müdahale edilecek şekilde programın düzenlenmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Döner Sermaye Mali Yönetim Ssiteminin (DİMS) güncellenme ihtiyacına ilişkin tespit edilen sorunlar; Muhasebat Genel Müdürlüğü Döner Sermaye Dairesi Başkanlığına, Mersin Defterdarlığı Mersin Üniversitesi Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü'nün 23.05.2018 tarih ve 252 sayılı yazısı ile bildirilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevabi yazıda bulgumuzda yer alan hususlara katıldıkları ifade edilmiştir. Ancak söz konusu hususun asıl muhatabının Maliye Bakanlığı olması nedeniyle gerekli güncellemenin Maliye Bakanlığı tarafından yapılması gerekmektedir. Bu nedenle bulgumuzda yer alan hususlar başta olmak üzere DMİS programında yaşanan aksaklıkların en aza indirilebilmesi için söz konusu durumun Maliye Bakanlığı'na bildirilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

7. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

2017 YILI BİLANÇOSU			
AKTİF		PASİF	
Hesaplar	Tutar	Hesaplar	Tutar
1 DÖNEN VARLIKLAR	36.363.807,36	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	163.388.043,66
10 HAZIR DEĞERLER	10.011.341,15	30 MALİ BORÇLAR	1.525.746,66
102 BANKALAR HESABI	10.011.353,14	303 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLAR HESABI	1.525.746,66
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-11,99	32 TİCARİ BORÇLAR	156.416.278,84
12 TİCARİ ALACAKLAR	4.322.867,37	320 SATICILAR HESABI	156.133.049,41
120 ALICILAR HESABI	2.349.890,18	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	283.229,43
123 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	487.395,08	33 DİĞER BORÇLAR	642.549,62
128 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HESABI	1.485.582,11	335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	618.375,46
13 DİĞER ALACAKLAR	1.671.138,66	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	24.174,16
134 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	1.525.746,66	34 ALINAN AVANSLAR	134.775,70
135 PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	5.444,68	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	134.775,70
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	139.296,42	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	4.668.692,84
138 ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR HESABI	650,90	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	2.647.635,77
15 STOKLAR	18.911.548,66	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	14.219,49
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	18.911.548,66	362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	1.798.298,80
18 GELECEK AYLAARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	1.446.911,52	363 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE KATKI PAYLARI HESABI	54.090,95
180 GELECEK AYLAARA AİT GİDERLER HESABI	1.446.911,52	369 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	154.447,83
2 DURAN VARLIKLAR	78.672,82	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	9.970.118,92
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	78.474,58	42 TİCARİ BORÇLAR	4.483.104,73
248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR HESABI	78.474,58	420 SATICILAR HESABI	4.441.897,10

29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	198,24	426 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	41.207,63
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	198,24	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	5.487.014,19
Toplam	36.442.480,18	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	5.487.014,19
		5 ÖZ KAYNAKLAR	-
			136.915.682,40
		50 ÖDENMİŞ SERMAYE	74,62
		500 SERMAYE HESABI	250,00
		501 ÖDENMEMİŞ SERMAYE HESABI (-)	-175,38
		57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	5.016.795,83
		570 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI HESABI	5.016.795,83
		58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-
			102.649.637,61
		580 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI HESABI (-)	-
			102.649.637,61
		59 DÖNEM NET KARI/ZARARI	-39.282.915,24
		590 DÖNEM NET KÂRI HESABI	455.553,20
		591 DÖNEM NET ZARARI HESABI (-)	-39.738.468,44
		Toplam	36.442.480,18

2017 YILI GELİR TABLOSU			
GELİR TABLOSU			
60	A-	BRÜT SATIŞLAR	204.427.377,84
	600	Yurt İçi Satışlar	199.076.276,61
	601	Yurt Dışı Satışlar	-
	602	Diğer Gelirler	5.351.101,23
	603	İlaç ve Tıbbi Sarf Malzeme Gelirleri	-
61	B-	SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	4.120.803,79
	610	Satıştan İadeler (-)	4.013.397,14
	611	Satış İskontoları (-)	-
	612	Diğer İndirimler (-)	107.406,65
	C-	NET SATIŞLAR	200.306.574,05
62	D-	SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	199.067.065,87
	620	Satılan Mamüller Maliyeti (-)	194.500,01
	621	Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	-
	622	Satılan Hizmet Maliyeti (-)	198.872.565,86
	623	Diğer Satışların Maliyeti (-)	-
		BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	1.239.508,18
63	E-	FAALİYET GİDERLERİ	36.277.319,03
	630	Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	-
	631	Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-
	632	Genel Yönetim Giderleri (-)	36.277.319,03
		FAALİYET KARI VEYA ZARARI	-35.037.810,85
64	F-	DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	1.535.857,06
	640	İştiraklerden Temettü Gelirleri	-
	642	Faiz Gelirleri	718.562,78
	644	Konusu Kalmayan Karşılıklar	-
	646	Kambiyo Karları	-
	647	Reeskont Faiz Gelirleri	-
	649	Diğer Olağan Gelir ve Karlar	817.294,28
65	G-	DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)	193.738,73
	654	Karşılık Giderleri (-)	-
	656	Kambiyo Zararları (-)	-
	657	Reeskont Faiz Giderleri	-
	659	Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)	-

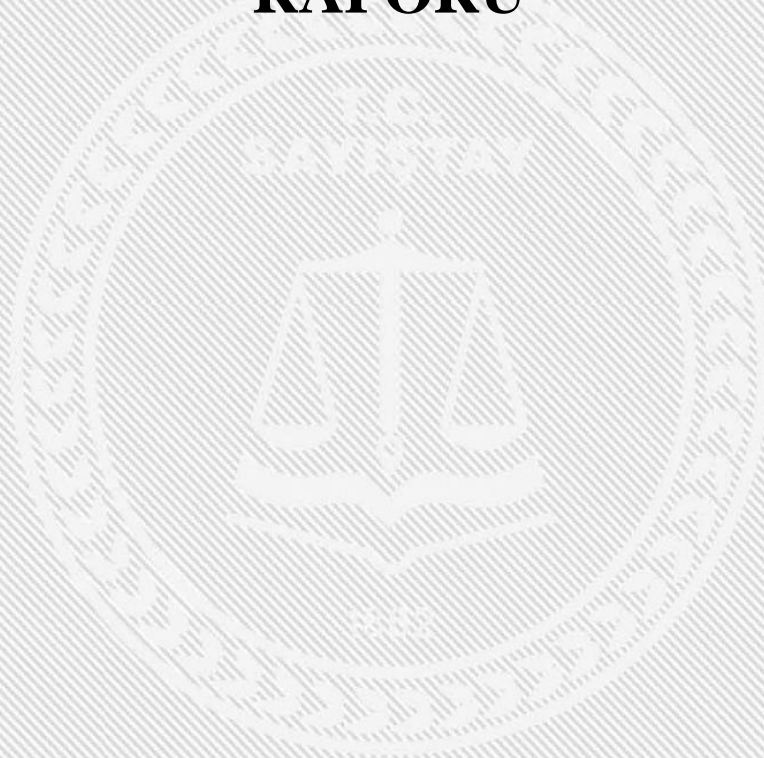
			193.738,73
		OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	-33.695.692,52
67	H-	OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	248.197,70
	671	Önceki Dönem Gelir ve Karları	199.584,50
	679	Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	48.613,20
68	I-	OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	5.835.420,42
	680	Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)	-
	681	Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	5.795.008,38
	689	Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	40.412,04
69	J-	DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-39.282.915,24
	691	Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları (-)	-
		DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-39.282.915,24

MERSİN ÜNİVERSİTESİ

2017 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	46
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	46
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	47
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	47
5. GENEL DEĞERLENDİRME	48
6. DENETİM BULGULARI.....	48

1. ÖZET

Bu rapor, Mersin Üniversitesi performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Mersin Üniversitesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2017 yılı Performans Programı,
- 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Mersin Üniversitesi 2017 yılı performans denetimi kapsamında elde edilen belge, bilgi ve bulgular çerçevesinde:

- Mersin Üniversitesi'nin 2017 yılı için Stratejik Plan ve Performans Programının mevcut olduğu, 2013-2017 dönemine ait Stratejik Planın ise yasal süresi içerisinde tamamlanmadığı görülmüştür. 2017 Yılı Faaliyet Raporu ve Performans Programı yasal süresi içerisinde yayımlanmıştır.
- Stratejik Planda ve Faaliyet raporunda yer alması gereken temel unsurlar arasında sayılan “beş yıllık tahmini “maliyet tablosu” nun ve “kaynak tablosu” nun yer almadığı,
- Faaliyet Raporu incelendiğinde bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasında meydana gelen sapmaların nedenlerine, iç ve dış mali denetim sonuçlarına yer verilmediği görülmüştür.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak

sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Mersin Üniversitesinin yayımladığı 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan, 2017 yılı Performans Programı ve 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2017 yılı performans denetimi kapsamında Mersin Üniversitesi'nin yayımladığı 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan, 2017 yılı Performans Programı ve 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

2013-2018 Stratejik Planı'nın, "Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda" yer alan tüm başlıkları kapsadığı ve genel olarak Kılavuz'da belirtilen hususlara dikkat edildiği, 2017 Yılı Performans Programı ve Faaliyet Raporunun yasal süresi içinde yayımlandığı, mevzuatta belirtilen şekle uygun olduğu belirlenmiştir.

Mersin Üniversitesi'nin hazırlamış olduğu Performans Programı ve Faaliyet Raporundaki performans bilgisi içeriğinin bulgu konusu yapılan hususlar dışında düzenlemelere uygun olduğu düşünülmektedir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Stratejik Planda "Kaynak Tablosu" nun Yer Almaması

Stratejik Planda yer alması gereken temel unsurlar arasında sayılan "kaynak tablosu" nun planda yer almadığı görülmüştür.

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzuna göre her bir hedefi gerçekleştirmeye dönük faaliyet/projelerin ortaya konulması sonrasında faaliyet/projelerin bütçe ile ilişkisinin kurulması gerekmektedir. Bu amaçla önce her bir hedef için gerekli faaliyet ve projelerin maliyet tahminleri yapılarak hedefin yaklaşık maliyetine ulaşılabacaktır. Hedeflerin maliyet tahmini toplamından her bir amacın tahmini maliyetine, amaç maliyetleri toplamından ise stratejik planın o yılki tahmini maliyetine ulaşılabacaktır. Beş yıllık toplam ise planın toplam tahmini maliyetini verecektir. Maliyet tablosunda gösterilen toplam maliyetlerin yıllar itibariyle hangi kaynaklardan elde edileceği ise kaynak tablosunda gösterilmelidir. Kurum, her bir stratejik hedef için öngördüğü kaynak ihtiyacını belirlemeli ve hedeflere ait toplam kaynak ihtiyacını ortaya koymalıdır. Ancak "kaynak tablosuna" Stratejik Planda yer verilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Kalkınma Bakanlığı tarafından yayınlanan Kamu İdareleri

için Stratejik Planlama Kılavuzunun 2. sürümünde stratejik planlarda yer alması gereken temel unsurlar arasında sayılan “Maliyet Tablosu”, 2013 – 2017 dönemi Stratejik Planımızın 57. sayfasında Üniversitemizin her bir stratejik amaç ve hedefler için ayrı ayrı olmak üzere 2013 – 2017 arası 5 yıllık dönemi kapsayacak şekilde yıllık bazda belirtilmiş olup “Tablo 19. Maliyetlendirme” olarak sunulmuştur. Bahse konu rehberde kaynak tablosu olarak ifade edilen tablo Üniversitemizin özel bütçeli idare olması nedeniyle ayrıca düzenlenmemiştir. “Tablo 19. Maliyetlendirme” tablosunda belirtilen toplam kaynak rakamları Özel Bütçe satırındaki miktarları ifade etmektedir. Önümüzdeki dönem stratejik plan çalışmalarında 2018 yılında yayınlanan Üniversiteler için Stratejik Planlama Rehberine göre çalışmalar yapılacaktır. İlgili rehberde bahsedilen tahmini kaynaklar tablosu hazırlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda belirtilen ve kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen hususlar gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

B. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 1: Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri Arasında Meydana Gelen Sapmaların Nedenlerine Yer Verilmemesi

Kurumun 2017 yılı Faaliyet Raporu incelendiğinde bütçe hedef ve gerçekleşmeleri arasında meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmediği görülmüştür.

Strateji Daire Başkanlığı'nın birim faaliyet raporunda da sapma nedenlerine ilişkin bir açıklama yer almamaktadır.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin “Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı” başlıklı 18 inci maddesinde Birim ve idare faaliyet raporlarının “Faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler” bölümünde, mali bilgiler ile performans bilgilerine detaylı olarak yer verileceği ifade olunmuştur. İlgili maddede aynen: “Mali bilgiler başlığı altında, kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleşmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, varlık ve yükümlülükler ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere, temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilir.” ifadesi yer almaktadır.

Bu itibarla anılan Yönetmelik hükmü gereği, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasında meydana gelen sapmaların nedenlerine kamuoyuna sunulan Faaliyet Raporunda yer verilmesi gereklidir

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz gelişmekte olan bir üniversite olup yeni bölümler ve programlar açıldığından, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasında sapmalar meydana gelebilmektedir. Ancak bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasında sapmalar olmaması ve olursa da nedenlerinin faaliyet raporunda gösterilmesi konusunda gerekli dikkat ve özen gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda belirtilen ve kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen hususlar gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.